

Gazeta Olsztyńska.

»GAZETA OLSZTYŃSKA« z bezpłatnym dodatkiem »GOŚĆ NIEDZIELNY« wychodzi trzy razy na tydzień: i to na wtorek, czwartek i sobotę. — Kosztuje kwartalnie w drukarni 80 fen., na pocztach 1 markę, z odnośnieniem w dom 1 m. 25 fen.

Ojców mowy, Ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody, stary.

Za ogłoszenia płaci się 10 fenygów od miejsca wiersza korpusowego. Reklamy 15 fenygów od wiersza. — Listy adresować: »Gazeta Olsztyńska« Allenstein O./Pr. — Drukarnia znajduje się w alicy Dolnej kościelnej (Unterkirchenstrasse) 12.

Dziś wtorek: Katedry św. Piotra.
Jutro środa: Popielec. Mikołaja.
Pojutrze czwartek: Macieja apostoła.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Dziś wschód słońca 6 49 zachód 5 9.
Jutro „ „ 6 47 „ 5 11.
Pojutrze księ. wsch. 7 26 „ 10 19.

† Andrzej

z Boskiego zmiłowania i łaski św. Stolicy Apostolskiej
Biskup warmiński
wszystkim wiernym dyecezyanom pozdrowienie i
błogosławieństwo w Panu!

Najmilsi w Panu!

Gdy Pana Jezusa wnet po rozpoczęciu publicznej nauki pytano, czemu uczniowie Jego nie tak wiele poszczą, jak uczniowie Jana św. i Faryzeusze, odpowiedział (Mark. 2, 19 nast. Mat. 9. 15. Łuk. 5, 34 nast.): »Iżali mogą towarzysze gódn małżeńskich pościć, póki z nimi jest oblubieniec? Aleć przyjdą dni, gdy od nich odjęty będzie oblubieniec, a tedy będą pościć w one dni«. Jak więc Chrystus, oblubieniec niebieski przez mękę i śmierć, którą cierpiał, był im odebrany, zapewne wtedy Jego uczniowie nietylko w te dwa dni, póki w grobie leżał, ze smutku o jedzeniu i piciu ledwo pomyśleli, ale i w następnym czasie, gdy Pan Jezus przez wniebowstąpienie trwale z nimi się rozstał, przypominając sobie Jego cierpienie według słowa Jego wiele pościli, mianowicie od czasów apostolskich w naśladowaniu poszczenia Pana Jezusa post czterdziestodniowy był w zwyczaju na uczenie Jego męki i na przygotowanie się do obchodzenia Jego zmartwychwstania. Abyśmy ten czas wielkiego postu dobrze i zbawiennie obchodzili, chcę wam o jego początku i znaczeniu, jako też o sposobie zachowania postu nieco wyłożyć.

I.

Na czym zależy wysokie cenienie poszczenia, która jest przyczyna przepisane postu w kościele, a mianowicie postu czterdziestodniowego?

1. Niektóre szczególnejsze moralne pojęcia i ćwiczenia, jakie w świetle religii chrześcijańskiej dobrze poznawamy, mniej lub więcej wyraźliwie już od początku u wszystkich cokolwiek wykształconych narodów się znajdowały, bądźto jako same od siebie u ducha rozważającego się wydające, albo jako podanie z pierwszego objawienia Boga do ludzi. Takiego usposobienia jest np. wiara w istotę najwyższą, w życie duszy po śmierci, poczuwanie się do powszechnej winy narodu ludzkiego, składanie ofiar przed Bogiem na pojednanie, na dziękczynienie, na ułaganie. Do tych ostatecznych należy i poszczenie, które niejako ofiarą jest na własnem cielem, na zmysłowości. Poszczenie, tj. całkowite wstrzymanie się od pokarmu albo umiarkowanie się na mniej smaczne potrawy z wyłączeniem smaczniejszych, znajdujemy zatem już w bardzo dawnym czasie jako do służby bożej należące, tak u pojedynczych ludzi z powodów osobliwych, jako też u całego narodu na odwrócenie jakiego powszechnego udrczenia. Tak urządzili Niniwici na kazanie Jonasza powszechny post, aby odwrócić zgnębiającego miasta (Jon. 3, 5—7). Dla rozmaitych klęsk około r. 193 przed Chrystusem ustanowiło pogańskie miasto Rzym pod znakomitym konsulem P. Scipio powszechny post i odnawianie jego co pięć lat (Liv. 36, 37). U Greków w czasie pogańskim dla każdego, który miał do

tajemnie Eleuzyńskich i innych być przypuszczony, post był przepisany, Pitagorejczycy zaś, pewien rodzaj mędrców, według pewnego ustanowionego porządku wstrzymywali się od niektórych potraw przez całe życie.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Względem postu w roku niniejszym rozporządzamy co następuje:

Ponieważ przyczyny, które dawniej ulżenia starodawnego surowego przykazania postnego wymagały, jeszcze ciągle trwają, czujemy się spowodowani, mocą od Stolicy Apostolskiej nam daną, dyspensę od przykazania postnego już pierwszej udzieloną pozostawić aż do postu 1899 r. i wedle tego rozporządzić:

I. Przykazanie postne, które tylko nasycenie raz na dzień w obiad i kolacją (tj. porcją potraw zastósowaną do najkorniejszej potrzeby) dozwala, zostaje w swojej mocy:

- 1) we wszystkie dni 40 dniowego postu, wyjąwszy niedziele;
- 2) w środy, piątki i soboty kwantoporne, czyli suche dni;
- 3) w środy i piątki adwentu;
- 4) w wigilie:
 - a) przed Bożem narodzeniem i świętami;
 - b) przed uroczystościami Najśw. Maryi Panny niepokalanego poczęcia, Najśw. Maryi Panny gromicznej, Najśw. Maryi Panny zwiastowania, wniebowzięcia i narodzenia;
 - c) przed uroczystością św. Apostołów Piotra i Pawła;
 - d) przed uroczystością wszystkich Świętych;
 - e) przed uroczystością św. Andrzeja, patrona dyecezyi Warmińskiej;
 - f) przed uroczystością patrona pierwszego każdej parafii.

Jeżeli która z tych uroczystości przypada na poniedziałek, jest post nakazany w sobotę przedtem.

We wszystkie te dni wyżej wzmiankowane nie wolno także używać potraw mięsnych. Pozwalamy jednakowoż, że wyjąwszy sześć ostatnich dni przed wielkanocą we wszystkie poniedziałki, wtorki i czwartki 40 dniowego postu raz na dzień przy obiedzie, a w niedzielę tego postu, jako też (z tym samym wyjątkiem sześciu dni wielkiego tygodnia) we święta publiczne na dni postne albo abstinencyjne przypadające przy każdym jedzeniu, używane być mogą potrawy mięsne, jednakowoż tak, że ci, którzy z tego pozwolenia korzystają, przy tem samym jedzeniu nie mogą używać potraw rybnych. Zakaz ten obowiązuje nietylko na wszystkie dni wielkiego postu i niedziele tegoż, ale i na wszystkie inne dni postne roku, wyjąwszy same tylko dni abstinencyjne, w które ten, co ma pozwolenie do jedzenia mięsa i rybne potrawy jeść może.

II. Przykazanie abstinencyjne, które do zupełnego wstrzymania się od mięsnych potraw obowiązuje, ale częstego nasycenia się dozwala, zostaje dla wszystkich tych, którzy rok siódmy życia swego skończyli,

oprócz dni ad I wymienionych, w swojej mocy:

na piątki i soboty każdego tygodnia; w krzyżowe dni zaś jest używanie mięsnych potraw odtąd pozwolone.

III. Według ciągłych niedostatków do utrzymania życia zezwalamy i w tym roku używać do sporządzania potraw i na chlebsmalcu i tłuszczu (stopionej tłustości), we wszystkie dni postne i abstinencyjne, wyjąwszy piątki 40 dniowego postu, wielki czwartek i wielką sobotę. Wygotowanego z mięsa rosolu w dni abstinencyjne używać nie wolno.

IV. Ci, którzy roku 21 życia jeszcze niedokończyli, albo lat 60 dosięgli, jako też ci, którzy w ciężkiej pracy pozostają, mogą we wszystkie dni postne podług potrzeby więcej razy na dzień się nasycić, zostają jednakowoż do przykazania abstinencyjnego w sposób przepisany obowiązani.

V. We wszystkie dni postne całego roku wyjąwszy wielki piątek raz na dzień, a we wszystkie dni abstinencyjne więcej razy dozwala się jeść potrawy mięsne wszystkim tym, którzy u niekatolików w służbie albo robocie zostają, jeżeli bez trudności potraw postnych dostać nie mogą, jako i tym, którzy w małżeństwach mięszanych żyją, jeżeli bez naruszenia pokoju małżeńskiego przykazania abstinencyjnego zachować nie mogą; nakoniec wszystkim podróżującym, którzy są zmuszeni jeść w oberżach i restauracjach, jeżeli z tą samą łatwością potraw postnych dostać nie mogą.

Chorujący i słabowici co do przykazania postnego i abstinencyjnego stosować się powinni do rozporządzenia sumiennego lekarza i spowiednika swego.

VI. Wszystkim proboszczom jako też wszystkim spowiednikom udzielamy władzę, aby wszystkich, którzy nie ze wstrętu przed umartwieniem, lecz z rzeczywistej potrzeby dyspensy wymagają, od przykazania postnego i abstinencyjnego wedle potrzeby zupełnie, albo częściowo uwalniali, lub zamieniali post na inne dobre uczynki, osobliwie na korzyść cierpiących i w swym zawodzie ureczonych.

VII. Wszystkich zaś, którzy z tej dyspensy korzystają napomniamy, wykonując zarazem szczególną intencją Ojca św., aby tem większą gorliwością w modlitwie, a osobliwie jałmużną, bądź to naulgę sielskiej nędzy bliźniego bądź to na popieranie duchownych uczynków miłosierdzia, a przedewszystkiem na rozszerzenie wiary naszej św., to zwolnienie pierwotnej surowości kościelnego postu odwetowali. Czem większa gorliwość pokuty, tem pewniejsze miłosierdzie Boże, którego w tym czasie łaski wyczekujemy.

I będzie ten list odczytany z ambon we wszystkich kościołach w niedzielę zapustną.

Co słycać w świecie?

Niemcy. W parlamencie niemieckim przemawiał socjalista Bebel przeciw ró-

Sledzie! Sledzie!

Najlepsze tłuste śledzie kope tylko za 1,20, 1,80, 2,00, 2,50 m.

WĘDZONE SLEDZIE, co dzień świeże z dymu, po jak najtańszych cenach u

A. Black.

LOS Y

królewskiej loteryi na konie po 1 marce są do nabycia w ekspedycyi „Gazety Olsztyńskiej“. Ciągnięcie odbędzie się 25go maja 1898. Główna wygrana pojazd z czterema końmi, 9 pojazdów z dwoma końmi i inne razem 68 koni. Oprócz tego przedmioty srebrne itd.

2 uczni,

synów porządnych rodziców, mówiących dobrze po polsku, przyjmie natychmiast

S. Flatow,

hurtowny i detaliczny handel towarów kolonialnych i parowa destylacja.

Olsztyn, ulica Prosta 23.

Niniejszym podaję do łaskawej wiadomości, że moja nowa

OLEJNIA

z prasą hydrauliczną od teraz codziennie jest w biegu.

R. Ciecierski,
młyn wartemborski.

Max Hohenstein,

ZŁOTNIK,

Olsztyn, ulica Górna nr. 8,

polecą się do wykonywania

REPARATUR,

nowych robót i rytowania,

jako i

zakupuje złoto i srebro

po jak najwyższych cenach.

Posiadłość

w Somplacie (Samplattien) włóka gruntu w jednym położeniu, osobno łąka i toif, dobra porządnie rola i łąki: pozawozone i zasiane, dobre budynki gospodarcze, chcą z wolnej ręki sprzedać. Posiadłość ta leży przy szosie i jest bez wymowy (koreów)

J. Kosiński,

Najlepszy olej siemienny liter po 60 fen.

Łój do potraw 30 fen.,

Syrop funt 15 i 20 fen.,

Margarynę funt 45 fen.,

Smalec po 40 fen., poleca

A. Black.

W niedzielę rano o wpół do siódmej zmarł po krótkich ale ciężkich cierpieniach nasz ukochany synek

Jakob Maryan

w 8-mym miesiącu życia. Wszystkim krewnym i znajomym donoszą o tem w smutku pogrążni rodzice

Seweryn Pieniężny
i żona.

Pogrzeb odbędzie się we czwartek po południu o 3-ciej. Olsztyn, 20 lutego 1898.

Gygaro Krakowskie,

wyrabiane tylko z najlepszej tabaki, bardzo smaczne, przez urząd patentowy w Berlinie marką ochronną obdarte, 10 cm. długie, polecam

500 za tylko 8 m. — 1000 za 16 m. franko przez zaliczkę. Niepodobające się cygara biorę napowrót, więc niema żadnego ryzyka.

Ażeby szanownych rodaków o dobroci mych fabrykatów przekonać i dla tego do mych licznych odbiorców sobie jeszcze więcej przyjaciół zjednać, dołączam przy przesyłaniu zamówienia 50 różnych dobrych cygar i papierosów jeszcze całkiem bezpłatnie.

P. Pokora,

FABRYKA CYGAR I PAPIEROSÓW
Wejherowo (Neustadt Westpreussen).

S. Flatow

Olsztyn, ulica Prosta 23

handel towarów kolonialnych i fabryka wódek z wyszynkiem

wielki zajazd

DOBRA USŁUGA. poleca na nadchodzący Wielki Post: **wielki wy-bór dobrych śledzi** za kopę 1,40, 1,75, 2,00 2,25, 2,50, i 3,00 Mrk.

Czysto siemienny olej 50 fen. za liter. Równocześnie polecam moje **palone kawy**, funt po 80 fen., 1,00, 1,20, 1,40, 1,60, 1,80 i 2,00 Mrk.

DOBRA USŁUGA. Wszystkie towary kolonialne, oraz wódki, różne wina i cygary po **znacznie niższych cenach** oddaję przy większych zakupach.

Na składzie mam też wszelkie **piwa** i sprzedaję po takich samych cenach, jak w browarze.

Proszę się przekonać o rzetelności mojej oferty.

S. Flatow,

Olsztyn, ulica Prosta nr. 23.

Mój czarno brunatny ogier, ciężki koń pociagowy, stanowi obce klacze po 8 marek i 50 fen. stajennego.

Thiedig

w Szombroku.

UCZNIOWIE

cheący wyuczyć się **kowalstwa** albo też i **kołodziejstwa**, mogą się zaraz zgłosić do fabryki pojazdów

Gustawa Reitzug,

Olsztyn, ul. Warszawska 25.

Minogi, Śledzie bałtyckie, Śledzie opiekane, Sardynki w oliwie poleca jak najtaniej w puszkach i luzno

A. Black.

Ucznia

w naukę krawiectwa przyjmie zaraz

A. Cichowski,

Olsztyn, Mauerstr. 8.

Wspólnika

z kap. 8—15000 m. do założ. składu blaw: w korzyst. mieście w Prus. Zach. z fach. lub bez fach. wykształ. pod gwar. dobr. zysku szuka Polak, blawatnik, prac. 13 lat w tej gałęzi. Zgłoszenia sub. **W. R. 99, „Reklame“** kant. ogłoszeń Poznań, Hotel de France.

Szyszki chojnowe

kupuję i placę po 1 marce, z daleka przybyłym po 1,10 m., za **igłowe szyszki** placę po 60 fen. Skupuję aż do 15-go kwietnia.

Michał Biernath,

Nowa Kaletka (Neu Kaletka p. Wuttrien).

Niniejszym donoszę Szanownym moim odbiorcom, że moja nowo urządzona

olejnia

z prasą hydrauliczną jest w biegu i polecam takową łaskawemu uwzględnieniu

Nowy Młyn przy Wołownie.

A. Krause.

SIEMIE

Inianne, czyste i buczne do siewu, mam 7 centnarów na sprzedaż. Za centnar 11 marek.

Gospodarz **Saldyk**
w Gietrzwałdzie.

Skargi, wnioski, zarysy do spraw notaryalnych, jako i **pisma** wszelkiego rodzaju wykonuje jak najtaniej

Otto Lange,

sekretarz prywatny, przy rynku nr. 7, (jedne schody)

UCZEŃ,

chcący się wyuczyć **drukarstwa**, zgosić się może do drukarni „Gazety Olsztyńskiej.“

Kawy palone

funt już od 1 marki począwszy i wszelkie **towary kolonialne**, poleca taniej niż gdzie indziej

A. Black.